

Research Article

Dor: 20.1001.1.25385968.1401.17.3.21.5

Identify and Priorities of the Way of Draw Participation the Part Private in the Implementation of the Project Development with a Focus on Tourism (Case Study: Yazd City)

Behnam Motavaseli ^{1*}

1. M.A in Geography & Urban planning, Expert Technical Yazd Islamic Revolution Housing Foundation

* Corresponding author: Email: motavaseli.behnam@gmail.com

Receive Date: 01 August 2019

Accept Date: 29 September 2020

ABSTRACT

Introduction: Urban tourism has a broad concept and includes all types of recreational activities that take place in cities. Cities are not only regional economic, cultural and political centers, but also regional tourism centers.

Research aim: The purpose of this research is to identify and prioritize the ways to attract the participation of the private sector in the implementation of tourism-oriented construction projects in the city of Yazd, which has recently joined the group of global tourism-oriented cities. This research is practical from the objective point of view.

Methodology: The chosen approach in this research is inductive and non-experimental data analysis method is correlational. Data collection is with library and field methods, where a large amount of information is obtained with a questionnaire. The statistical population of this research consists of two groups of university experts and managers and officials of related departments, and the sample size was determined by Cochran's formula to the amount of 72 people. The data were processed using the SPSS software package and the method of factor analysis and hierarchical clustering analysis (dendogram).

Studied Areas: The geographical area of this research is the city of Yazd.

Results: The ways identified in order to attract the participation of the private sector in the implementation of tourism-oriented construction projects in the global city of Yazd were divided into four economic, legal/administrative, regional/environmental and social/cultural groups. The prioritization using factor analysis showed that the creation of electronic business fields (e-commerce) with the participation of the private sector and the reduction of taxes on matters related to construction-tourism projects with the participation of the private sector in the group of economic ways with a factor load of 0.934 and 0.816 have been placed in the first and second priority.

Conclusion: In the Dendogram method, according to the trend line of the graph and the connected hierarchy, the amendment of the effective laws on construction-tourism projects with the participation of the private sector and the creation of independent laws in each of the construction sectors and the reduction of taxes on matters related to construction-tourism projects with The participation of the private sector has been placed in the first and second priority.

KEYWORDS: Participation, Private Part, Project Development - Tourism, Yazd City

فصلنامه علمی مطالعات برنامه‌ریزی سکونتگاه‌های انسانی
دوره ۱۷، شماره ۳ (پیاپی ۶۰)، پاییز ۱۴۰۱
شاپای چاپی ۰۵۹۶۸-۲۵۳۵ شاپای الکترونیکی ۰۵۹۵۸-۲۵۳۸
<http://jshsp.iurasht.ac.ir>
صص. ۸۲۸-۸۱۱

Dor: 20.1001.1.25385968.1401.17.3.21.5

مقاله پژوهشی

شناسایی و اولویت‌بندی راه‌های جلب مشارکت بخش خصوصی در اجرای پروژه‌های عمرانی با محوریت گردشگری (مطالعه موردی: شهر یزد)

بهنام متوسلی*

۱. دانش آموخته کارشناسی ارشد جغرافیا و برنامه‌ریزی شهری و کارشناس امور فنی و مطالعات عمرانی بنیاد مسکن انقلاب اسلامی استان یزد

* نویسنده مسئول: Email: motavaseli.behnam@gmail.com

تاریخ دریافت: ۱۰ مرداد ۱۳۹۸

تاریخ پذیرش: ۰۸ مهر ۱۳۹۹

چکیده

مقدمه: گردشگری شهری مفهوم گسترده‌ای دارد و همه نوع فعالیت‌های تفریحی را که در شهرها اتفاق می‌افتد، شامل می‌شود. شهرها نه تنها مراکز اقتصادی، فرهنگی و سیاسی منطقه‌ای به شمار می‌روند، بلکه مراکز گردشگری منطقه‌ای نیز هستند.

هدف: هدف از این پژوهش شناسایی و اولویت‌بندی راه‌های جلب مشارکت بخش خصوصی در اجرای پروژه‌های عمرانی با محوریت گردشگری در شهر یزد می‌باشد که اخیراً به گروه شهرهای جهانی با محوریت گردشگری، پیوسته است. این پژوهش از منظر هدف، کاربردی می‌باشد.

روش‌شناسی تحقیق: رویکرد انتخابی در این پژوهش استقرایی و روش تحلیل داده‌ها به صورت غیرآزمایشی از نوع همبستگی است. جمع‌آوری داده‌ها، با روش‌های کتابخانه‌ای و میدانی می‌باشد که حجم زیادی از اطلاعات با پرسشنامه به دست آمده است. جامعه آماری این تحقیق از دو گروه از خبرگان دانشگاهی و مدیران و مسئولین ادارات مربوط با امر، تشکیل شده است که حجم نمونه با فرمول کوکران به میزان ۷۲ نفر مشخص گردید. داده‌ها با استفاده از بسته نرم‌افزاری SPSS و روش تحلیل عاملی و تحلیل خوشه‌بندی سلسله‌مراتبی (دندوگرام) پردازش شده‌اند.

قلمرو جغرافیایی پژوهش: قلمرو جغرافیایی این پژوهش، شهر یزد می‌باشد.

یافته‌ها: راه‌های شناسایی شده در جهت جلب مشارکت بخش خصوصی در اجرای پروژه‌های عمرانی با محوریت گردشگری در شهر جهانی یزد در چهار گروه اقتصادی، قانونی/اداری، منطقه‌ای/محیطی و اجتماعی/فرهنگی تقسیم‌بندی شدند. اولویت‌بندی صورت گرفته با استفاده از تحلیل عاملی نشان داد که ایجاد زمینه‌های کسب و کار الکترونیکی (تجارت الکترونیک) در مشارکت بخش خصوصی و کاهش مالیات بر امور مرتبط با پروژه‌های عمرانی - گردشگری با مشارکت بخش خصوصی در گروه راه‌های اقتصادی با بار عاملی ۰/۹۳۴ و ۰/۸۱۶، در اولویت اول و دوم قرار گرفته‌اند.

نتایج: در روش دندوگرام نیز با توجه به خط روند نمودار و سلسله‌مراتب به هم پیوسته، اصلاح قوانین مؤثر بر پروژه‌های عمرانی - گردشگری با مشارکت بخش خصوصی و ایجاد قوانین مستقل در هر یک از بخش‌های عمرانی و کاهش مالیات بر امور مرتبط با پروژه‌های عمرانی - گردشگری با مشارکت بخش خصوصی در اولویت اول و دوم قرار گرفته‌اند.

کلیدواژه‌ها: مشارکت، بخش خصوصی، اجرای پروژه‌های عمرانی - گردشگری، شهر یزد

مقدمه

گردشگری شهری شاخه‌ای جدید در مطالعات گردشگری است که از اوایل دهه ۹۰ با نظریه‌های آشورث وارد ادبیات گردشگری شده است (Anna & Joanna, 2019:2). گردشگری شهری به عنوان یک شکل مهم گردشگری برای حمایت از توسعه اقتصادی و فرهنگی از منظر شهری به رسمیت شناخته شده است. گردشگری شهری مفهوم گسترده‌ای دارد و همه نوع فعالیت‌های تفریحی را که در شهرها اتفاق می‌افتد، شامل می‌شود. شهرها نه تنها مراکز اقتصادی، فرهنگی و سیاسی منطقه‌ای به شمار می‌روند، بلکه مراکز گردشگری منطقه‌ای نیز هستند (Xiaoping et al., 2019:4). زیرا مهم‌ترین فضاهایی که مورد بازدید و اقامت گردشگران قرار می‌گیرند فضاهای شهری هستند که از دیرباز جذاب‌ترین فضاها را تشکیل داده‌اند، زیرا پیشرفته‌ترین و کامل‌ترین قرارگاه‌های انسانی را تشکیل می‌دهند و در بردارنده مراکز مهم اقتصادی، علمی، تفریحی، پزشکی و غیره هستند (Alejandro et al., 2018:11).

گردشگری شهری عبارت است از مسافرت به شهر با انگیزه‌های مختلف بر اساس جذابیت‌های مختلف و امکانات و تسهیلاتی که شهر دارای آن بوده و در شخص ایجاد جذابیت می‌کند (Francisco & Barbara, 2019:131). بنابراین گردشگری شهری، ترکیب پیچیده‌ای از فعالیت‌های مختلف با ویژگی‌های محیطی، میزان توانمندی و کشش شهر در جذب گردشگران و ارائه خدمات است و کارکرد گذران اوقات فراغت و گردشگری به عنوان یکی از کارکردهای اصلی یک شهر مدنظر قرار گرفته می‌شود (Henderson et al., 2018:169). می‌توان خاطر نشان شد که، فضای گردشگری شهری، فضایی است که منابع گردشگری در آن وجود دارد و الگوی رفتاری گردشگران تابعی از منابع گردشگری مانند جاذبه‌ها، محل اقامت، امکانات و خدمات است. الگوی رفتاری در محیط شهری متناسب با ویژگی‌های اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی و به طور کلی تابعی از فضای گردشگری و فضای شهری است و برحسب پدیده‌های اجتماعی، ساختار فضایی گردشگری جدای از ساختار فضایی تغییر می‌کند (Scott & Debbie, 2019:37).

گردشگری شهری به دو بخش اولیه و ثانویه تقسیم می‌شود. عناصر اولیه همان جاذبه‌های شهری مانند: تئاتر، سینما، برپایی نمایشگاه‌ها و غیره و دوم: مکان‌های قابل بازدید مانند: پارک‌ها، مکان‌های تاریخی، موزه‌ها، آبشار و غیره هستند که گردشگران را به خود جلب می‌کنند، اما عناصر ثانویه آن دسته از خدمات و امکانات را شامل می‌شود که رفاه گردشگران را فراهم می‌کند شامل هتل‌ها، بازارها و مغازه‌ها و رستوران‌هاست. عوامل دیگری چون اطلاعات، خدمات موجود در پارک‌ها، نقشه و راهنما برای راهنمایی گردشگران از دیگر موارد عناصر بنیادی گردشگری است (Sheikh & Yusuf, 2018:270). گردشگری را نمی‌توان به صورت یک صنعت منسجم و منفرد در نظر گرفت، بلکه این صنعت تحت تأثیر بسیاری از فعالیت‌ها و بخشه‌های سنتی و در حال ظهور، از کشاورزی پایه گرفته تا صنایع خدماتی پیشرفته، قرار دارد (Scott & Debbie, 2019:36). هتل‌ها، هتل‌ها، مراکز کنفرانس، مهمانخانه‌ها، مکان خواب و صبحانه، رستوران‌ها، کافه‌ها، نمایشگاه‌های هنری، پارک‌های تفریحی، تئاتر، جشنواره‌ها، خطوط هوایی، تورهای اتوبوس، کشتی گردشگری و تفریحی، اجاره اتومبیل، پیاده‌روی تفریحی، دوچرخه‌سواری، پارک و طبیعت، مزارع پرطرفدار، همه بخشی از "گردشگری" هستند. گردشگری تمام مقیاس‌های جغرافیایی را از شرکت‌های جهانی، تا روستاهای کوهستانی دور افتاده و فروشندگان ساحلی و غیره را پوشش می‌دهد (Sanches et al., 2017:3; Agovino, 2017:58). به هر حال گردشگری طیف وسیعی از آدم‌هایی را در بر می‌گیرد که به دنبال آرامش، دانش، هیجان، احیای روح، پیوند با خانواده و طبیعت بی‌نظیر یا فرار از روزمرگی هستند. بنابراین شناخت اهمیت و ظرفیت‌های گردشگری و کمک به اجرای پروژه‌های عمرانی در این زمینه در استراتژی توسعه ملی و در برنامه توسعه جهانی بسیار مهم است. بر اساس گزارش سازمان جهانی گردشگری، به منظور توسعه پایدار پروژه‌های عمرانی بخش گردشگری، بسیاری از کشورهای در حال توسعه، گردشگری را اولویتی در سیاست‌های توسعه ملی خود در نظر گرفته‌اند (Henderson et al., 2018:169).

پروژه‌های عمرانی که معمولاً در قالب امکانات، تجهیزات و تأسیسات گردشگری شهری به مرحله تحقق می‌رسند به عنوان ابزاری برای رشد اقتصادی و ایجاد اشتغال مؤثر شمرده می‌شود. این پروژه‌های عمرانی به دلیل حجم اعتبارات که مصرف می‌کنند در دهه‌های اخیر، معنا و حساسیت ویژه‌ای یافته است (Hasanzade et al., 2018: 27). با این حال و با وجود توجهات خاص در قالب قوانین و آیین‌نامه‌های ویژه و تخصصی، باز هم با پروژه‌های عمرانی و گردشگری بسیار کم‌شماری روبرو هستیم که در موعد مقرر و با هزینه مطلوب و با کیفیت و مشخصات منطبق با انتظارات تحویل شده باشند (Majidi et al., 2018:3).

پروژه‌های گردشگری از دیرباز به دلیل استفاده از حجم بالای سرمایه، عمدتاً دچار تأخیر، توقف و بعضاً شکست می‌گردند که مهم‌ترین دلیل آن عدم تأمین و تزریق به هنگام مالی است و از آنجایی که اجرای پروژه‌های عمرانی - گردشگری، بدون بهره‌گیری از منابع مالی خارج از بودجه عمومی میسر نمی‌باشد (Bidokhti & Yadollahi, 2016:7). اما امروزه، واضح است که بخش دولتی بدون کمک بخش خصوصی نمی‌تواند به ایجاد بهینه و مناسب تأسیسات زیربنایی و زیرساخت‌های گردشگری بپردازد، چرا که بسیاری از تخصص‌ها نزد بخش خصوصی قوی‌تر است و بخش خصوصی معمولاً توانایی بالاتری در مدیریت منابع و زمان در پروژه‌ها دارد. لذا برای دستیابی به تحقق‌پذیری پروژه‌های عمرانی - گردشگری، حرکت به سمت مشارکت با بخش خصوصی از مهم‌ترین راه‌حل‌ها می‌باشد به همین دلیل دولت‌ها تلاش کردند با به‌کارگیری بخش خصوصی و فعال کردن این بخش در پروژه‌ها، راه‌حلی نوین برای این کاستی‌ها بیابند (Norozi et al., 2015:87). مشارکت به معنی به کار گرفتن منابع شخصی به منظور سهیم شدن در یک اقدام جمعی است. مشارکت عملی جمعی، آگاهانه و داوطلبانه است که در بردارنده دخالت شهروندان در امور عمومی و در سطوح مختلف تصمیم‌گیری‌های اداری و سیاسی و انداختن رأی به صندوق تا مساعدت مستقیم به ارضای نیازهای اجتماعی و همچنین دخالت مردم در کارکرد سازمان‌هایی است که حیات کاریشان به آن بستگی دارد. علاوه بر این مفهوم مشارکت درگیری مردم در سازمان‌های مذهبی و غیرمذهبی، انجمن‌ها و جنبش‌هایی از همه نوع که حیات اجتماعی را تحت تأثیر قرار می‌دهند، اما مستقیماً به توزیع قدرت مربوط نمی‌شوند و جنبش‌هایی که زندگی خصوصی را متأثر می‌سازد ولی به‌طور مستقیم با اهداف اقتصادی مرتبط نیستند را در بر می‌گیرد (Gunawan, 2019:3).

مشارکت بخش خصوصی مکانیزمی است که در آن بخش عمومی (دولت و سایر نهادهای حکومتی) به منظور تأمین خدمات زیربنایی (اعم از آب و فاضلاب، حمل و نقل، سلامت، آموزش و...) از ظرفیت‌های بخش خصوصی (اعم از دانش، تجربه و منابع مالی) استفاده می‌نماید. به بیان دیگر بخش خصوصی به نیابت از دولت در برخی از وظایف و مسئولیت‌های تأمین این خدمات نقش آفرینی می‌نماید. در مشارکت خصوصی، قراردادی بین بخش عمومی و بخش خصوصی به منظور تسهیم ریسک، مسئولیت، منافع و هم‌افزایی منابع و تخصص هر دو بخش در ارائه خدمات زیربنایی منعقد می‌گردد. در این نوع مشارکت، نقش دولت از سرمایه‌گذاری، اجرا و بهره‌برداری در پروژه‌های عمرانی به سیاست‌گذار و تنظیم‌کننده مقررات و ناظر بر کیفیت و کمیت ارائه خدمات تبدیل می‌شود (Yongfei & Liang, 2019:1192). دلایل مشارکت بخش خصوصی در اجرای پروژه‌های عمرانی - گردشگری و توریسم از قبیل؛ نیاز به تأمین منابع جدید، پیچیدگی و گسترش پروژه‌ها، تجهیزیات و افزایش روزافزون قیمت‌ها و ظرفیت ناکافی عدم وجود منابع کافی در بخش دولتی، تغییر نگاه به نقش دولت و نقش بخش خصوصی، استفاده از منابع، ظرفیت‌های مدیریتی و اجرایی بخش خصوصی، نیاز به راهکارهای ابتکاری، افزایش بهره‌وری، اثرگذاری و غیره می‌باشد (Kohsangini & Salami, 2017:81).

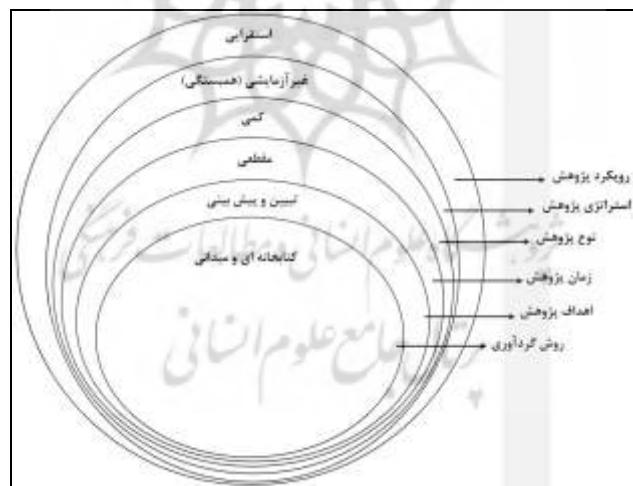
تحقیقاتی در این زمینه در داخل و خارج از کشور به این امر پرداخته شده است که مهم‌ترین آن‌ها به شرح ذیل می‌باشد؛ حج فروش و تقی زاده (۱۳۹۸)، بررسی عوامل و زمینه‌های موجود جهت افزایش مشارکت مردمی در فرایند احیاء بافت فرسوده در شهرهای تاریخی - گردشگری (مطالعه موردی: شهر یزد) را بررسی نموده‌اند. جامعه آماری این تحقیق ساکنین محدوده مورد مطالعه بوده که نتایج نشان داده است که میزان تمایل ساکنان به مشارکت در سطح متوسط بوده است و نبود تصویری از چشم انداز آینده محله پس از فرایند نوسازی، مهمترین معرفی بوده که تأثیر قوی بر کاهش تمایل به مشارکت داشته است. یوسفی، الهام و جهانی شکیب، فاطمه (۱۳۹۸)، مزایا، معایب و عناصر موفقیت رویکرد مشارکتی در برنامه‌ریزی و مدیریت اکوتوریسم را تدوین نموده‌اند. یافته‌های تحقیق نشان می‌دهد، که پنج عنصر مهم در یک پروژه اکوتوریسم از قبیل: نیاز به رهبری، توانمند سازی جامعه محلی، پیوند مزایای اقتصادی با حفاظت محیط زیست، مشارکت ذینفعان محلی در هر مرحله از روند پروژه و مشارکت محلی در نظارت و ارزیابی پروژه کاربرد دارند. پوته ریگی و همکاران (۱۳۹۸)، رویکرد توسعه گردشگری پایدار با مشارکت جوامع محلی را بررسی نموده‌اند. نتایج حاصل از این تحقیق نشان می‌دهد که برای رسیدن به گردشگری پایدار نقش جوامع محلی ضروری می‌باشد؛ وجوامع محلی در این امر دخالت داده که در این صورت به گردشگری پایدار و کاهش تعارضات محیط زیستی منجر شده و از سویی دیگر باعث تغییر شرایط و بهبود وضعیت زندگی از بسیاری جهات برای ساکنین منطقه می‌شود. در نتیجه با مشارکت جوامع محلی، گردشگری به عنوان راهکاری برای توسعه افراد بومی ایفای نقش می‌کند؛ بخاطر اینکه می‌توان به عنوان یک منبع مالی جدید، وضعیت اقتصادی مردم محلی را بهبود و همچنین راهکاری برای کاهش مهاجرت افراد بومی به سمت مناطق دیگر می‌شود. شاکر (۱۳۹۷)، شناسایی عوامل مؤثر بر جذب سرمایه‌گذاری بخش خصوصی در عرصه انجام پروژه‌های شهرداری شهر ارومیه را تدوین نموده است. مطابق یافته‌های این تحقیق؛ عواملی همچون بهبود فضای کسب و کار، قوانین کاری

تضمین کننده سود، مشارکت بخش خصوصی در اجرای پروژه‌های شهری را افزایش داده ولی وجود بوروکراسی اداری و نبود ظرفیت‌سازی‌های مناسب از سوی شهرداری، روند کار را به تعویق انداخته است. رهنما و حجازی جوشقانی، (۱۳۹۶)، استفاده از دانش مدیریت ریسک پروژه برای تدوین راهبردهای بهبود مشارکت در پروژه‌های عمومی-خصوصی شهری (نمونه موردی: پروژه‌های مشارکتی شهرداری مشهد) را انجام داده‌اند. روش پژوهش توصیفی-تحلیلی بوده و گردآوری اطلاعات، از طریق اسناد معاونت اقتصادی شهرداری مشهد و مشاهده میدانی و شناسایی ریسک‌ها به وسیله پرسشنامه از سرمایه‌گذاران صورت گرفته است. مدل مورد استفاده و ارائه راهبردها با استفاده از تکنیک سوات صورت گرفته است. ریسک‌های مورد بررسی، در قالب عوامل چهارگانه ماتریس سوات مورد تحلیل قرار گرفتند و راهبردهای مورد نظر در هر ۴ حالت ماتریس سوات، بر اساس همین عوامل ارائه گردیده‌اند. بیدختی و همکاران (۱۳۹۵)، بررسی چگونگی جذب سرمایه و مشارکت بخش خصوصی در صنعت گردشگری استان سمنان را به رشته تحریر درآورده‌اند. جامعه آماری تحقیق شامل کلیه مدیران، کارشناسان و صاحب‌نظران حوزه گردشگری در استان سمنان بوده که داده‌ها با پرسشنامه جمع‌آوری شده است. نتایج حاصل از تحلیل داده‌ها نشان داد که اعتماد بخش خصوصی به ارگان‌های امنیتی و قضایی، اعتماد بخش خصوصی به نظام جمهوری اسلامی و اطلاع‌رسانی رسانه‌ها، تأثیر مثبت و معناداری در جذب سرمایه و مشارکت بخش خصوصی جهت توسعه صنعت گردشگری در استان سمنان دارند. سیگو و همکاران (۲۰۱۹) مشارکت عمومی و خصوصی، به عنوان مسیر جدیدی برای توسعه گردشگری را بررسی کرده‌اند. داده‌های این تحقیق بر اساس پرسشنامه‌ای که به مؤسسات اقتصادی داده‌شده جمع‌آوری گردیده است. نتایج نشان می‌دهد که استراتژی مشارکت عمومی و خصوصی باعث رونق کسب و کار در بخش گردشگری، ارائه خدمات با کیفیت بهتر و هزینه پایین‌تر به استفاده‌کنندگان، غلبه بر مشکلات مالی، انتقال دانش، افزایش حرفه‌ای بودن و بهره‌وری، پیشرفت‌های کاربردی، بازسازی شهر و توسعه و تکمیل امکانات عمومی مانند مراکز کنفرانس و فرودگاه‌ها و غیره می‌شود. تشالا (۲۰۱۸) محدودیت پیاده‌سازی موفق مشارکت عمومی خصوصی برای زیرساخت‌های گردشگری در پروژه‌ها را بررسی کرده است. این تحقیق با روش کیفی و تجزیه و تحلیل داده‌های ثانویه صورت گرفته است. نتایج نشان داد که محدودیت‌های موجود برای پیاده‌سازی موفق مشارکت عمومی و خصوصی برای زیرساخت‌های گردشگری در پروژه‌ها شامل: برنامه‌ریزی، نیروی کار ماهر، مشارکت همه طرف‌ها در طول دوره مراحل اولیه پروژه برای افزایش تصمیم‌گیری، تخصیص ریسک و سیاست‌های عملی می‌باشد. پاتریسیا و همکاران (۲۰۱۷)، چارچوبی برای مشارکت عمومی و خصوصی در ساخت شهر را تدوین نمودند. این تحقیق بر مبنای بررسی ادبیات برای تدوین یک چارچوب نظری از ویژگی‌های موفقیت مشارکت عمومی و خصوصی افراد در امور شهری انجام شده است. این چارچوب بر اساس دو معیار از ویژگی‌های (روابط متقاضی، جریان اطلاعات و حل منازعات) تدوین شده است. نتایج نشان داد راه موفقیت جلب مشارکت عمومی و خصوصی، همکاری یکپارچه بین سه ذینفع اصلی: نهادهای دولتی، شرکت‌های خصوصی و شهروندان است.

با توجه به مبانی نظری ارائه شده و طبق بندهای ۵۰ و ۵۱ سیاست‌های کلی برنامه ششم توسعه که به طور مشخص به بخش گردشگری توجه دارد. در ماده ۱۱۵، به‌عنوان یکی از مهم‌ترین مواد مورد اشاره در برنامه ششم، به تدوین سند راهبردی توسعه گردشگری تا پایان سال نخست اجرای برنامه ششم پرداخته است در این بند که بسیار می‌تواند مورد توجه بخش خصوصی قرار گیرد، قانون‌گذار مجاز است به منظور افزایش کارآمدی و اثربخشی، طرح‌های عمرانی و گردشگری را با روش مشارکت بخش خصوصی اجرا نماید. در کشور ایران شهرهای بسیاری وجود دارد که دارای پتانسیل‌های گردشگری مطلوبی هستند که یکی از این شهرها، شهر یزد می‌باشد. شهر یزد در تاریخ هجدهم تیرماه ۱۳۹۶ در چهل و یکمین اجلاس یونسکو در کراکوف لهستان، توانست با تأیید دو معیار از معیارهای جهانی یونسکو (خلاقیت، معماری، طراحی شهری و تکنولوژی) و با رأی ۱۵ به‌عنوان نخستین شهر تاریخی و بیست و دومین اثر جهانی ایران در فهرست یونسکو به ثبت برسد. ثبت جهانی این شهر باعث شد که در سال ۱۳۹۷، ۴۴۸ هزار گردشگر داخلی و خارجی به شهر تاریخی یزد سفر کردند و پیش‌بینی می‌شود این آمار، در سال ۱۳۹۸ به ۵۶۲ هزار نفر برسد؛ بنابراین توجه به توسعه و تکمیل پروژه‌های عمرانی - گردشگری مرتبط با امر گردشگری، توسط دستگاه‌های متولی امر با نگاه ویژه به استفاده از مشارکت بخش خصوصی ضرورت خود را نمایان می‌سازد. از این‌رو مسئله مورد تأکید در این تحقیق شناسایی و اولویت‌بندی راه‌های جلب مشارکت بخش خصوصی در اجرای پروژه‌های عمرانی با محوریت گردشگری در شهر یزد می‌باشد. بر این اساس پژوهش حاضر در صدد پاسخگویی به این سوال اصلی است که مهم‌ترین راه‌های اقتصادی، قانونی و اداری، فرهنگی و اجتماعی و محیطی و منطقه‌ای جلب مشارکت بخش خصوصی در اجرای پروژه‌های عمرانی با محوریت گردشگری در شهر یزد کدام‌اند و اولویت‌بندی آنها چگونه است؟

روش پژوهش

در این تحقیق، کلیه موارد مرتبط با اصول روش تحقیق بر اساس فرآیند "مدل پیاز" (شکل ۲) برنامه‌ریزی و پیاده‌سازی شده است (Arabi & Izadi, 2016:89-97; Saunders et al., 2009) که شرح موارد ذکر می‌گردد. رویکرد انتخابی در این پژوهش استقرایی می‌باشد در این رویکرد با استفاده از معلومات جزئی و برقراری ارتباط بین آنها حکم کلی را استنتاج می‌نماید یعنی سعی می‌گردد اطلاعات از نمونه‌های منتخب کسب و به تمام جامعه آماری تعمیم داده می‌شود. در این تحقیق، روش مورد استفاده برای بررسی رابطه بین متغیرها به صورت غیرآزمایشی از نوع همبستگی و نوع پژوهش به صورت کمی می‌باشد زیرا در این تحقیق به کارگیری، توسعه و استخدام مدل‌های ریاضی مد نظر است. زمان این پژوهش به صورت مقطعی می‌باشد زیرا داده‌ها و اطلاعات از حجم نمونه مشخص شده یکبار در طی یک دوره زمانی در سال ۱۳۹۸ و به منظور پاسخ به پرسش پژوهش و جمع‌آوری شده است. هدف این تحقیق تبیین و پیش‌بینی و اولویت‌بندی راه‌های شناسایی شده جلب مشارکت بخش خصوصی در اجرای پروژه‌های عمرانی با محوریت گردشگری در شهر مورد مطالعه می‌باشد بنابراین برای گردآوری داده‌ها از روش کتابخانه‌ای و میدانی استفاده شده که مهم‌ترین وسیله، پرسشنامه "محقق ساخت" می‌باشد. این پرسشنامه با استفاده از مبانی نظری داخلی و خارجی، مشاهده وضعیت پروژه‌های گردشگری و زیرساخت‌های آن در شهر یزد از نزدیک توسط محقق و برداشت نکات توسط چک‌لیست، مصاحبه با مدیران دستگاه‌های دولتی و شرکت‌های پیمانکاری متخصص در حوزه مربوطه، تدوین گردیده است. برای بررسی روایی پرسشنامه‌ها از روایی صوری و تحلیل محتوا استفاده شده است در این راستا، یک نسخه‌ی ابتدایی از پرسشنامه در اختیار ۳ نفر از متخصصان قرار گرفت و پیشنهادات اصلاحی آنان اعمال گردید، سپس در یک آزمون مقدماتی تعداد ۳۰ پرسشنامه بین اعضای جامعه‌ی آماری توزیع و شکل نهایی پرسشنامه تهیه شد. پایایی پرسشنامه‌ی تحقیق با استفاده از شاخص سازگاری درونی (آلفای کرونباخ) مورد بررسی قرار گرفت. میزان آلفای کرونباخ به دست آمده از نرم‌افزار SPSS به میزان ۰/۸۵۵ می‌باشد و با توجه به اینکه بالای ۰/۷ است پایایی پرسشنامه مورد قبول واقع شود (Ahmadi Kohanali, 2016:94). لازم به ذکر که در جهت ارزیابی میزان نظرات حجم نمونه در خصوص روش‌های جلب مشارکت از طیف رتبه‌ای لیکرت استفاده شده است. برای تجزیه و تحلیل داده‌ها از روش‌های تحلیل عاملی و تحلیل خوشه‌بندی سلسله‌مراتبی (دندوگرام) به وسیله نرم افزار Excel و SPSS استفاده شده است.

شکل ۲. مدل پیاز پژوهش

جامعه آماری این تحقیق؛ مدیران و مسئولین اداره کل میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری، اداره کل راه و شهرسازی، اداره کل بنیاد مسکن انقلاب اسلامی؛ مدیران و کارشناسان مالی بانک‌ها و سازمان‌های تأمین‌کننده امور مالی پروژه‌ها، خبرگان دانشگاهی و پژوهشگران عمران، معماری، شهرسازی، اقتصاد و مدیریت و همچنین مهندسان و مشاورین طرح‌های گردشگری بوده‌اند. از آنجایی که این جامعه از حجم و وسعت جغرافیایی زیادی برخوردار بود؛ لذا ناگزیر، تعدادی از آن‌ها با استفاده از فرمول کوکران برای جامعه نامعلوم به شرح ذیل انتخاب شده‌اند:

یافته‌ها و بحث

شناسایی راه‌های جلب مشارکت بخش خصوصی در اجرای پروژه‌های عمرانی با محوریت گردشگری در شهر یزد

طبق فرآیند ذکر شده در قسمت روش تحقیق و با توجه به سؤالات پژوهش، راه‌های شناسایی شده در جهت جلب مشارکت بخش خصوصی در اجرای پروژه‌های عمرانی با محوریت گردشگری در شهر جهانی یزد در چهار گروه اقتصادی، قانونی/اداری، منطقه‌ای/محیطی و اجتماعی تقسیم‌بندی شدند و پس از اختصاص کد آماری اختصاری نرم‌افزاری (خلاصه معادل لاتین هر گروه) به هریک از راه‌ها، کار پردازش ادامه پیدا کرد (جدول ۱).

جدول ۱. راه‌های جلب مشارکت بخش خصوصی شناسایی شده در اجرای پروژه‌های عمرانی با محوریت گردشگری

کد آماری	راه‌های جلب مشارکت	
Eco ¹ 1	پرداخت تسهیلات بانکی به بخش خصوصی بر اساس نوع پروژه عمرانی - گردشگری	
Eco 2	توسعه شرایط برای مشارکت مؤسسات حقوقی خارجی و اشخاص حقیقی در فرآیند مناقصات و انجام پروژه‌ها	
Eco 3	انجام مطالعات پروژه برآورد دقیق زمان و هزینه پروژه عمرانی - گردشگری	راه‌های اقتصادی
Eco 4	ایجاد شفافیت در قراردادهای، تصریح ریسک‌های ممکن و تعیین دقیق نقش کارفرما و بخش خصوصی در روند پروژه‌ها	جلب مشارکت
Eco 5	امکان استفاده از روش‌های قیمت‌گذاری مناقصات به صورت پویا (متغیر در طول زمان یا بر اساس نوع پروژه عمرانی - گردشگری)	بخش خصوصی
Eco 6	کاهش مالیات بر امور مرتبط با پروژه‌های عمرانی - گردشگری با مشارکت بخش خصوصی	
Eco 7	به‌کارگیری سیستم پاداش و تشویق بر اساس عملکرد بخش خصوصی در اجرای پروژه‌های عمرانی - گردشگری	
Eco 8	ایجاد زمینه‌های حضور الکترونیکی (مجازی) بخش خصوصی از سراسر کشور در مناقصات پروژه‌های عمرانی - گردشگری	
Law 1	اصلاح قوانین مؤثر بر پروژه‌های عمرانی - گردشگری با مشارکت بخش خصوصی و ایجاد قوانین مستقل در هر یک از بخش‌های عمرانی	
Law 2	توجیه و آشنا سازی مراجع دولتی مسئول پروژه‌های عمرانی - گردشگری با جنبه‌های مشارکت بخش خصوصی	راه‌های قانونی و
Law 3	شفاف‌سازی چارچوب قانونی و حقوقی مناسب برای استفاده از انواع قراردادهای مشارکت عمرانی - گردشگری	اداری جلب
Law 4	کاهش بروکراسی و تشریفات زائد اداری در اجرای پروژه‌های عمرانی - گردشگری	مشارکت بخش
Law 5	کاهش ناهماهنگی بین سازمان‌های دخیل در پروژه‌های عمرانی - گردشگری و جلوگیری از موازی کاری	خصوصی
Law 6	بالا بردن میزان تضمین‌های دولت به بخش خصوصی در بخش‌های عمرانی - گردشگری	
Law 7	حفظ تعادل در مقررات سرمایه‌گذاری بخش خصوصی در پروژه‌های عمرانی - گردشگری	
Phi ¹ 1	برگزاری همایش‌های منطقه‌ای با نگاه عمرانی - گردشگری جهت آشنایی بخش خصوصی با شرایط منطقه	راه‌های محیطی
Phi 2	ارائه برنامه دستگاه‌های خدمات رسان جهت کمک به بخش خصوصی در اجرای پروژه‌های عمرانی - گردشگری	و منطقه‌ای جلب
Phi 3	بالا بردن کیفیت خدمات ارتباطی و دسترسی منطقه (جاده‌ها، معابر و ...) در جهت حضور و شرکت بخش خصوصی در مناقصات پروژه‌های عمرانی - گردشگری	مشارکت بخش
Phi 4	بالا بردن زیرساخت‌های سخت‌افزاری و نرم‌افزاری جهت استفاده بخش خصوصی در راستای انجام پروژه‌های عمرانی - گردشگری	خصوصی
Phi 5	تدوین استراتژی منطقه‌ای مناسب برای هدایت بخش خصوصی با انجام پروژه‌های عمرانی - گردشگری دارای اولویت	
Soc ¹ 1	فرهنگ‌سازی، اطلاع‌رسانی و بازاریابی در خصوص جذب مشارکت بخش خصوصی داخلی و خارجی در پروژه‌های عمرانی - گردشگری	
Soc 2	افزایش اعتماد به بخش خصوصی در جهت واگذاری پروژه‌های عمرانی - گردشگری	
Soc 3	ایجاد بستر فرهنگی و فراهم شدن زمینه مشارکت بخش خصوصی با انجام برنامه‌های فرهنگی	راه‌های اجتماعی
Soc 4	افزایش نقش رسانه‌ها در معرفی پروژه‌های عمرانی - گردشگری جهت تمایل مشارکت بخش خصوصی به انجام آنها	جلب مشارکت
Soc 5	تدوین برنامه‌ریزی جامع در زمینه واگذاری پروژه‌های عمرانی - گردشگری به مشارکت بخش خصوصی	بخش خصوصی
Soc 6	تهیه و انتشار مواد آموزشی (نشریه، کتاب و...) در زمینه مشارکت بخش خصوصی در پروژه‌های عمرانی - گردشگری	
Soc 7	استفاده از منابع و سرمایه انسانی بومی و محلی در توسعه مشارکت بخش خصوصی در پروژه‌های عمرانی - گردشگری	

Source: (filed observation researcher; interview; Hadavi & Nategh Golestan,2018; Mahmoudi et al, 2018; Aqabyk & aminiyaie,2018; Zeinali Khamenei & Amin Khaki,2018; Guidat et al,2017; Irina & Elena, 2017; Sajjadi Al Hashem & Agheli, 2017; Kohsangini & Salami,2017; Ekaterina et al,2016; Abhilash & Nirmal,2015; Alishiri & Shams Iraqi,2015; Fredy et al,2015; Afez & Maizon,2014).

1. Economic
2. Physical
3. Social

اولویت‌بندی راه‌های شناسایی شده جلب مشارکت بخش خصوصی در اجرای پروژه‌های عمرانی - گردشگری در شهر یزد با استفاده از تکنیک تحلیل عاملی

تحلیل عاملی یکی از رویکردهای آماری با نمونه بزرگ است که باید تعداد آزمودنی‌ها (حجم نمونه) بیشتر از متغیرها (راه‌های شناسایی شده جلب مشارکت بخش خصوصی) باشد. این تحلیل از طریق ترکیب خطی نمره‌های اصلی متغیرهای مشاهده شده بر اساس رابطه (۲) محاسبه می‌شود:

$$F_j = W_{j1}X_1 + W_{j2}X_2 + W_{j3}X_3 + \dots + W_{jP}X_P = \sum_{i=1}^P W_{ji}X_i \quad (2)$$

که در آن: W بیانگر ضرایب نمره عوامل و P معرف تعداد متغیرهاست. مبانی ریاضی تحلیل عاملی، برحسب مقدار و نوع واریانس هر متغیر X_j که توسط عامل‌های موجود در مدل توجیه می‌شود، متفاوت است (Isfahanian, 2015:63-67). مراحل اجرای تحلیل عامل در این تحقیق طبق شکل (۴) است که به گام به گام پیش رفته است.

شکل ۴. مراحل انجام تحلیل عاملی

مرحله اول: ارزیابی تناسب داده‌ها

شاخص KMO: شاخص کایزر، مایر و الکین مشخص می‌کند که آیا تحلیل عاملی بر روی داده‌های جمع‌آوری شده قابل اجرا می‌باشد، این شاخص حداقل KMO را ۰/۶۰ تعیین می‌کند (Ahmadi Kohanali, 2016:107) که طبق پردازش اطلاعات در جدول (۲)، مقدار kmo در ۷۲ نمونه مورد پرسش در این تحقیق به مقدار ۰/۸۹۲ می‌باشد و از آنجایی که مقدار به دست آمده از ۰/۶۰ بیشتر است در نتیجه داده‌های مورد نظر (راه‌های شناسایی شده جلب مشارکت بخش خصوصی) برای تحلیل عاملی مناسب هستند.

آزمون کرویت بارتلت: دومین آزمون تأییدی که می‌بایست قبل از اجرای دستور تحلیل عاملی به کار گرفته شود، آزمون کرویت بارتلت است (Shahnavashi, 2017:142). تجزیه و تحلیل داده‌ها طبق جدول (۲) نشان می‌دهد که مقدار کرویت بارتلت برای این تحقیق به ۲۴۵۹/۰۴۱ می‌باشد که سطح معناداری نیز به مقدار ۹۹ درصد است بنابراین اولویت بنده راه‌های شناسایی شده برای جلب مشارکت بخش خصوصی در اجرای پروژه‌های عمرانی - گردشگری در شهر جهانی یزد مورد تأیید است.

جدول ۲- مقدار KMO و آزمون بارتلت و سطح معنی‌داری

مجموعه مورد تحلیل	مقدار KMO	مقدار بارتلت	سطح معنی‌داری (Sig.)
راه‌های جلب مشارکت بخش خصوصی در اجرای پروژه‌های عمرانی با محوریت گردشگری در شهر جهانی یزد	۰/۸۹۲	۲۴۵۹/۰۴۱	۰/۰۰۰

مرحله دوم؛ استخراج عامل‌ها

استخراج عامل‌ها شامل مشخص کردن تعداد عامل‌ها (راه‌های جلب مشارکت بخش خصوصی) است که می‌توان برای بهترین بازنمایی همبستگی‌های متقابل بین مجموعه مورد سنجش (اجرای پروژه‌های عمرانی با محوریت گردشگری در شهر جهانی یزد) به کار برد، هر چه مقادیر اشتراک استخراجی بزرگ‌تر باشد عامل‌های استخراج شده متغیرها را بهتر نمایش می‌دهد.

مرحله سوم؛ دوران عامل‌ها

یکی از مفاهیم مهم در روش تحلیل عاملی، چرخش عامل‌هاست. چرخش عامل‌ها می‌تواند از ورود برخی از متغیرها (راه‌های جلب مشارکت بخش خصوصی) در چندین اولویت مختلف جلوگیری کرده و باعث می‌شود یک عامل فقط در یک اولویت دارای امتیاز باشد و ساختار عاملی مناسب و قابل تفسیرتری ارائه دهد؛ بنابراین دلیل اصلی چرخش عامل‌ها دستیابی به ماتریس عاملی ساده و از نظر تئوری معنادار و قابل تفسیرتر است.

مرحله چهارم: اولویت‌بندی عامل‌ها

یکی از مشکل‌ترین و در عین حال مهم‌ترین مراحل تحلیل عوامل، اولویت‌بندی عامل‌های استخراجی است (Mirzadeh, 2018:119). ارزیابی عوامل استخراجی تحت تأثیر دو عامل، یک؛ بررسی فنی آیتم‌های یک عامل و دو؛ اصول روانشناختی حاکم بر آیتم‌های عامل می‌باشد. بارهای عاملی هر عامل نمایش دهنده یک صفت اشتراکی است که عامل مورد نظر آن را اندازه‌گیری می‌کند. خروجی جدول زیر ماتریس چرخیده شده اجرا را نشان می‌دهد که شامل بارهای عاملی هر یک از متغیرهای است که در ۵ عامل ارزیابی و اولویت‌بندی شده‌اند. با توجه به خروجی جدول (۲)، ارزیابی و اولویت‌بندی راه‌های جلب مشارکت بخش خصوصی در اجرای پروژه‌های گردشگری در سطح شهر جهانی یزد به شرح زیر می‌باشد؛

اولویت‌های اول؛

- ایجاد زمینه‌های حضور الکترونیکی (مجازی) بخش خصوصی از سراسر کشور در مناقضات پروژه‌های عمرانی - گردشگری (۰/۹۳۴)
- کاهش مالیات بر امور مرتبط با پروژه‌های عمرانی - گردشگری با مشارکت بخش خصوصی (۰/۸۱۶)
- به‌کارگیری سیستم پاداش و تشویق بر اساس عملکرد بخش خصوصی در اجرای پروژه‌های عمرانی - گردشگری (۰/۷۸۸)
- امکان استفاده از روش‌های قیمت‌گذاری مناقضات به صورت پویا (متغیر در طول زمان یا بر اساس نوع پروژه عمرانی - گردشگری) (۰/۷۳۸)
- ایجاد شفافیت در قراردادها، تصریح ریسک‌های ممکن و تعیین دقیق نقش کارفرما و بخش خصوصی در روند پروژه‌ها (۰/۶۲۳)
- تدوین برنامه‌ریزی جامع در زمینه واگذاری پروژه‌های عمرانی - گردشگری به مشارکت بخش خصوصی (۰/۲۶۸)
- بالا بردن میزان تضمین‌های دولت به بخش خصوصی در بخش‌های عمرانی - گردشگری - گردشگری (۰/۲۵۸)

اولویت‌های دوم؛

- پرداخت تسهیلات بانکی به بخش خصوصی بر اساس نوع پروژه عمرانی - گردشگری (۰/۶۹۳)
- انجام مطالعات پروژه برآورد دقیق زمان و هزینه پروژه عمرانی - گردشگری (۰/۶۵۵)
- توجیه و آشنا سازی مراجع دولتی مسئول پروژه‌های عمرانی - گردشگری با جنبه‌های مشارکت بخش خصوصی (۰/۵۶۹)
- ارائه برنامه دستگاه‌های خدمات رسان جهت کمک به بخش خصوصی در اجرای پروژه‌های عمرانی - گردشگری توسط (۰/۳۱۵)
- تدوین استراتژی منطقه‌ای مناسب برای هدایت بخش خصوصی با انجام پروژه‌های عمرانی - گردشگری دارای اولویت (۰/۳۱۳)
- توسعه شرایط برای مشارکت مؤسسات حقوقی خارجی و اشخاص حقیقی در فرآیند مناقضات و انجام پروژه‌ها (۰/۲۹۹)
- حفظ تعادل در مقرراتی سرمایه‌گذاری بخش خصوصی در پروژه‌های عمرانی - گردشگری (۰/۲۸۰)

اولویت‌های سوم؛

- اصلاح قوانین مؤثر بر پروژه‌های عمرانی - گردشگری با مشارکت بخش خصوصی و ایجاد قوانین مستقل در هر یک از بخش‌های عمرانی (۰/۵۶۶)
- شفاف‌سازی چارچوب قانونی و حقوقی مناسب برای استفاده از انواع قراردادهای مشارکت عمرانی - گردشگری مشارکت عمرانی - گردشگری (۰/۴۴۲)
- افزایش اعتماد به بخش خصوصی در جهت واگذاری پروژه‌های عمرانی - گردشگری - گردشگری (۰/۴۲۰)
- استفاده از منابع و سرمایه انسانی بومی و محلی در توسعه مشارکت بخش خصوصی در پروژه‌های عمرانی - گردشگری (۰/۳۵۲)

- تهیه و انتشار مواد آموزشی (نشریه، کتاب و...) در زمینه مشارکت بخش خصوصی در پروژه‌های عمرانی - گردشگری (۰/۳۲۶)
- فرهنگ‌سازی، اطلاع‌رسانی و بازاریابی در خصوص جذب مشارکت بخش خصوصی داخلی و خارجی در پروژه‌های عمرانی - گردشگری در پروژه‌های عمرانی - گردشگری (۰/۳۲۵)
- بالا بردن کیفیت خدمات ارتباطی و دسترسی منطقه (جاده‌ها، معابر و ...) در جهت حضور و شرکت بخش خصوصی در مناقصات پروژه‌های عمرانی - گردشگری (۰/۳۲۴)
- کاهش بروکراسی و تشریفات زائد اداری در اجرای پروژه‌های عمرانی - گردشگری در اجرای پروژه‌های عمرانی - گردشگری (۰/۳۱۲)
- استفاده از منابع و سرمایه انسانی بومی و محلی در توسعه مشارکت بخش خصوصی در پروژه‌های عمرانی - گردشگری (۰/۲۹۸)

اولویت‌های چهارم؛

- برگزاری همایش‌های منطقه‌ای با نگاه عمرانی - گردشگری جهت آشنایی بخش خصوصی با شرایط منطقه (۰/۳۴۹)
- بالا بردن زیرساخت‌های سخت‌افزاری و نرم‌افزاری جهت استفاده بخش خصوصی در راستای انجام پروژه‌های عمرانی - گردشگری (۰/۴۳۸)

اولویت‌های پنجم؛

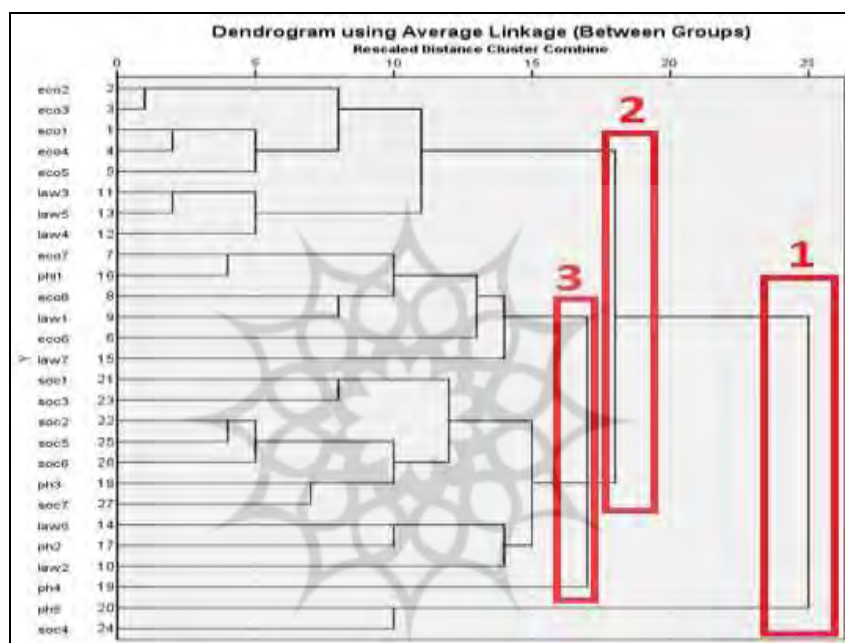
- کاهش ناهماهنگی بین سازمان‌های دخیل در پروژه‌های عمرانی - گردشگری و جلوگیری از موازی کاری (۰/۴۲۱)
- آموزش کوتاه، میان و بلندمدت در زمینه جلب مشارکت بخش خصوصی در امور عمرانی افزایش نقش رسانه‌ها در معرفی پروژه‌های عمرانی - گردشگری جهت تمایل مشارکت بخش خصوصی به انجام آنها (۰/۴۱۹).

جدول ۳. خروجی متغیرها بر اساس ارزیابی و اولویت‌بندی

راه‌های جلب مشارکت بر اساس علانم					اختصاصی لاتین
عامل‌ها					
۵	۴	۳	۲	۱	
*	*	*	۰/۶۹۳	*	Eco 1
*	*	*	۰/۲۹۹	*	Eco 2
*	*	*	۰/۶۵۵	*	Eco 3
*	*	*	*	۰/۶۲۳	Eco 4
*	*	*	*	۰/۷۲۸	Eco 5
*	*	*	*	۰/۸۱۶	Eco 6
*	*	*	*	۰/۷۸۸	Eco 7
*	*	*	*	۰/۹۳۴	Eco 8
*	*	۰/۵۶۶	*	*	Law 1
*	*	*	۰/۵۶۹	*	Law 2
*	*	۰/۴۴۲	*	*	Law 3
*	*	۰/۳۱۲	*	*	Law 4
۰/۴۲۱	*	*	*	*	Law 5
*	*	*	*	۰/۲۵۸	Law 6
*	*	*	۰/۲۸۰	*	Law 7
*	۰/۳۴۹	*	۰/۰۲۵	*	Phi 1
*	*	*	۰/۳۱۵	*	Phi 2
*	*	۰/۳۲۵	*	*	Phi 3
*	۰/۳۴۸	*	*	*	Phi 4
*	*	*	۰/۳۱۵	*	Phi 5
*	*	۰/۳۲۵	*	*	Soc 1
*	*	۰/۴۲۰	*	*	Soc 2
*	*	۰/۳۵۲	*	*	Soc 3
۰/۴۱۹	*	۰/۰۹۵	*	*	Soc 4
*	*	*	*	۰/۲۶۸	Soc 5
*	*	۰/۳۲۶	*	*	Soc 6
*	*	۰/۲۹۸	*	*	Soc 7

ارزیابی راه‌های جلب مشارکت بخش خصوصی در اجرای پروژه‌های عمرانی با محوریت گردشگری در شهر جهانی یزد با استفاده از خوشه‌بندی سلسله‌مراتبی (دندوگرام)

در داده‌کامی و آمار، خوشه‌بندی سلسله‌مراتبی (دندوگرام) یک روش خوشه‌بندی می‌باشد که هدف آن ساخت یک سلسله‌مراتب از خوشه‌ها می‌باشد. در روش خوشه‌بندی سلسله‌مراتبی، خوشه‌های نهایی بر اساس میزان عمومیت آن‌ها در یک ساختاری سلسله‌مراتبی، معمولاً به صورت درختی نسبت داده می‌شود که به این درخت سلسله‌مراتبی دندوگرام می‌گویند (Amini Moghadam & Ahmad Kaveh, 2018:157). در این تحقیق پس از اولویت‌بندی روش‌های جلب مشارکت به وسیله تحلیل عاملی (مرحله قبل) و در جهت اطمینان بیشتر، به اولویت‌بندی راه‌های جلب مشارکت بخش خصوصی در اجرای پروژه‌های گردشگری در سطح شهر جهانی با دندوگرام درون‌گروهی پرداخته شد. نتایج تحلیل بر اساس خروجی دندوگرام در قالب شکل ۵، مشخص کرد که از دیدگاه حجم نمونه منتخب، اولویت‌بندی راه‌های جلب مشارکت در وضع موجود (پروفیل حال) در سه الگو قرار گرفته‌اند که نتایج جزئی در هر الگو معرفی می‌گردد.

شکل ۵. خروجی تحلیل دندوگرام

الگوی یک

تحلیل دندوگرام با توجه به خط روند نمودار و سلسله‌مراتب به هم پیوسته در مستطیل شماره ۱، نشان می‌دهد در ارزیابی و اولویت‌بندی اول، زیر متغیرها (راه‌های جلب مشارکت) از قبیل؛ اصلاح قوانین مؤثر بر پروژه‌های عمرانی - گردشگری با مشارکت بخش خصوصی و ایجاد قوانین مستقل در هر یک از بخش‌های عمرانی؛ کاهش مالیات بر امور مرتبط با پروژه‌های عمرانی - گردشگری با مشارکت بخش خصوصی؛ حفظ تعادل در مقررات سرمایه‌گذاری بخش خصوصی در پروژه‌های عمرانی - گردشگری؛ فرهنگ‌سازی، اطلاع‌رسانی و بازاریابی در خصوص جذب مشارکت بخش خصوصی داخلی و خارجی در پروژه‌های عمرانی - گردشگری؛ استفاده از منابع و سرمایه انسانی بومی و محلی در توسعه مشارکت بخش خصوصی در پروژه‌های عمرانی - گردشگری؛ افزایش اعتماد به بخش خصوصی در جهت واگذاری پروژه‌های عمرانی - گردشگری - گردشگری؛ تدوین برنامه‌ریزی جامع در زمینه واگذاری پروژه‌های عمرانی - گردشگری با مشارکت بخش خصوصی؛ تهیه و انتشار مواد آموزشی (نشریه، کتاب و...) در زمینه مشارکت بخش خصوصی در پروژه‌های عمرانی - گردشگری؛ استفاده از منابع و سرمایه انسانی بومی و محلی در توسعه مشارکت بخش خصوصی در پروژه‌های عمرانی - گردشگری؛ بالا بردن کیفیت خدمات ارتباطی و دسترسی منطقه (جاده‌ها، معابر و...) در جهت حضور و شرکت بخش خصوصی در مناقصات؛ بالا بردن کیفیت خدمات ارتباطی و دسترسی منطقه (جاده‌ها، معابر و

(...) در جهت حضور و شرکت بخش خصوصی در مناقصات پروژه‌های عمرانی - گردشگری؛ بالا بردن میزان تضمین‌های دولت به بخش خصوصی در بخش‌های عمرانی - گردشگری - گردشگری؛ ارائه برنامه دستگاه‌های خدمات رسان جهت کمک به بخش خصوصی در اجرای پروژه‌های عمرانی - گردشگری؛ توجیه و آشنا سازی مراجع دولتی مسئول پروژه‌های عمرانی - گردشگری با جنبه‌های مشارکت بخش خصوصی؛ بالا بردن زیرساخت‌های سخت‌افزاری و نرم‌افزاری جهت استفاده بخش خصوصی در راستای انجام پروژه‌های عمرانی - گردشگری؛ و تدوین استراتژی منطقه‌ای مناسب برای هدایت بخش خصوصی با انجام پروژه‌های عمرانی دارای اولویت هستند که طبق شکل ۶ ارزیابی و اولویت‌بندی و چیدمان شده‌اند.

شکل ۶. الگوی شماره یک راه‌های جلب مشارکت بخش خصوصی در اجرای پروژه‌های عمرانی با محوریت گردشگری در شهر جهانی یزد با استفاده از خوشه‌بندی سلسله‌مراتبی (دندوگرام)

الگوی دوم

تحلیل دندوگرام با توجه به خط روند نمودار و سلسله‌مراتب به هم پیوسته در مستطیل (۲)، نشان می‌دهد در ارزیابی و اولویت‌بندی دوم، زیر متغیرها (راه‌های جلب مشارکت) از قبیل؛ ایجاد شفافیت در قراردادهای، تصریح ریسک‌های ممکن و تعیین دقیق نقش کارفرما و بخش خصوصی؛ امکان استفاده از روش‌های قیمت‌گذاری مناقصات به صورت پویا (متغیر در طول زمان یا بر اساس نوع پروژه عمرانی - گردشگری)؛ شفاف‌سازی چارچوب قانونی و حقوقی مناسب برای استفاده از انواع قراردادهای مشارکت عمرانی - گردشگری؛ کاهش بروکراسی و تشریفات زائد اداری در اجرای پروژه‌های عمرانی - گردشگری؛ کاهش ناهماهنگی بین سازمان‌های دخیل در پروژه‌های عمرانی - گردشگری و جلوگیری از موازی کاری؛ بالا بردن میزان تضمین‌های دولت به بخش خصوصی در بخش‌های عمرانی - گردشگری؛ به‌کارگیری سیستم پاداش و تشویق بر اساس عملکرد بخش خصوصی در اجرای پروژه‌های بخش‌های عمرانی - گردشگری؛ برگزاری همایش‌های منطقه‌ای با نگاه عمرانی - گردشگری جهت آشنایی بخش خصوصی با شرایط منطقه؛ ایجاد زمینه‌های حضور الکترونیکی (مجازی) بخش خصوصی از سراسر کشور در مناقصات پروژه‌های عمرانی - گردشگری؛ اصلاح قوانین مؤثر بر پروژه‌های عمرانی - گردشگری با مشارکت بخش خصوصی و

ایجاد قوانین مستقل در هر یک از بخش‌های عمرانی؛ کاهش مالیات بر امور مرتبط با پروژه‌های عمرانی - گردشگری با مشارکت بخش خصوصی؛ حفظ تعادل در مقررات سرمایه‌گذاری بخش خصوصی در پروژه‌های عمرانی - گردشگری؛ فرهنگ‌سازی، اطلاع‌رسانی و بازاریابی در خصوص جذب مشارکت بخش خصوصی داخلی و خارجی در پروژه‌های عمرانی - گردشگری؛ استفاده از منابع و سرمایه انسانی بومی و محلی در توسعه مشارکت بخش خصوصی در پروژه‌های عمرانی - گردشگری؛ افزایش اعتماد به بخش خصوصی در جهت واگذاری پروژه‌های عمرانی - گردشگری؛ تدوین برنامه‌ریزی جامع در زمینه واگذاری پروژه‌های عمرانی - گردشگری به مشارکت بخش خصوصی؛ تهیه و انتشار مواد آموزشی (نشریه، کتاب و...) در زمینه مشارکت بخش خصوصی در پروژه‌های عمرانی - گردشگری؛ بالا بردن کیفیت خدمات ارتباطی و دسترسی منطقه (جاده‌ها، معابر و...) در جهت حضور و شرکت بخش خصوصی در مناقصات پروژه‌های عمرانی - گردشگری که طبق شکل ۷، ارزیابی و اولویت‌بندی و چیدمان شده‌اند.

شکل ۷. الگوی شماره دو راه‌های جلب مشارکت بخش خصوصی در اجرای پروژه‌های عمرانی با محوریت گردشگری در شهر جهانی یزد با استفاده از خوشه‌بندی سلسله‌مراتبی (دندوگرام)

الگوی سوم

تحلیل دندوگرام با توجه به خط روند نمودار و سلسله مراتب به هم پیوسته طبق مستطیل ۳، نشان می‌دهد که در الگوی سوم، زیر متغیرها (راه‌های جلب مشارکت) از قبیل؛ اصلاح قوانین مؤثر بر پروژه‌های عمرانی - گردشگری با مشارکت بخش خصوصی و ایجاد قوانین مستقل در هر یک از بخش‌های عمرانی؛ کاهش مالیات بر امور مرتبط با پروژه‌های عمرانی - گردشگری با مشارکت بخش خصوصی؛ حفظ تعادل در مقررات سرمایه‌گذاری بخش خصوصی در پروژه‌های عمرانی - گردشگری؛ فرهنگ‌سازی، اطلاع‌رسانی و بازاریابی در خصوص جذب مشارکت بخش خصوصی داخلی و خارجی در پروژه‌های عمرانی - گردشگری در پروژه‌های عمرانی - گردشگری؛ استفاده از منابع و سرمایه انسانی بومی و محلی در توسعه مشارکت بخش خصوصی در پروژه‌های عمرانی - گردشگری؛ افزایش اعتماد به بخش خصوصی در جهت واگذاری پروژه‌های عمرانی - گردشگری؛ تدوین برنامه‌ریزی جامع در زمینه واگذاری پروژه‌های عمرانی - گردشگری؛ تهیه و انتشار مواد آموزشی (نشریه، کتاب و...) در زمینه مشارکت بخش خصوصی در پروژه‌های عمرانی - گردشگری؛ بالا بردن میزان تضمین‌های دولت به بخش خصوصی (جاده‌ها، معابر و...) در جهت حضور و شرکت بخش خصوصی در مناقصات؛ بالا بردن میزان تضمین‌های دولت به بخش خصوصی در بخش‌های عمرانی - گردشگری؛ ارائه برنامه دستگاه‌های خدمات رسان جهت کمک به بخش خصوصی در اجرای پروژه‌های

عمرانی - گردشگری؛ توجیه مراجع دولتی مسئول پروژه‌های عمرانی - گردشگری با مشارکت بخش خصوصی؛ بالا بردن زیرساخت‌های سخت‌افزاری و نرم‌افزاری جهت استفاده بخش خصوصی در راستای انجام پروژه‌های عمرانی - گردشگری که طبق شکل ۸، ارزیابی و اولویت‌بندی و چیدمان شده‌اند.

شکل ۸. الگوی شماره سه راه‌های جلب مشارکت بخش خصوصی در اجرای پروژه‌های عمرانی با محوریت گردشگری در شهر جهانی یزد با استفاده از خوشه‌بندی سلسله‌مراتبی (دندوگرام)

نتیجه‌گیری

در این مقاله با هدف شناسایی و اولویت‌بندی راه‌های جلب مشارکت بخش خصوصی در اجرای پروژه‌های عمرانی با محوریت گردشگری در شهر یزد انجام شده است. بدین‌منظور پس از مطالعه ادبیات و بررسی تجارب در حوزه اجرای طرح‌ها و پروژه‌های گردشگری با استفاده از مشارکت خصوصی، عوامل اصلی شناسایی شد و با استفاده از ابزار پرسشنامه و از طریق نظرسنجی از خبرگان این حوزه و با روش تحلیل عاملی و تحلیل سلسله‌مراتبی رتبه‌بندی شدند. با توجه به نتایج به دست آمده در زمینه اقتصادی، ۸ راه جلب مشارکت خصوصی شناسایی شد که در روش تحلیل عاملی ۳ روش شامل: کاهش مالیات بر امور مرتبط با پروژه‌های عمرانی - گردشگری با مشارکت بخش خصوصی (۰/۸۱۶)، به‌کارگیری سیستم پاداش و تشویق بر اساس عملکرد بخش خصوصی در اجرای پروژه‌های عمرانی - گردشگری (۰/۷۸۸)، امکان استفاده از روش‌های قیمت‌گذاری مناقصات به صورت پویا (متغیر در طول زمان یا بر اساس نوع پروژه عمرانی - گردشگری) (۰/۷۳۸) ایجاد شفافیت در قراردادهای، تصریح ریسک‌های ممکن و تعیین دقیق نقش کارفرما و بخش خصوصی (۰/۶۲۳) در ارزیابی و اولویت‌بندی شماره اول قرار دارند و همچنین در روش تحلیل دندوگرام نیز ۱ روش شامل کاهش مالیات بر امور مرتبط با پروژه‌های عمرانی - گردشگری با مشارکت بخش خصوصی در ارزیابی و اولویت‌بندی الگوی اول قرار دارند. نتایج این قسمت از تحقیق با تحقیق شاکر (۱۳۹۷) همسو می‌باشد و در هر دو تحقیق بر راه‌های اقتصادی جلب مشارکت بخش خصوصی تاکید می‌کنند.

در زمینه قانونی و اداری، ۷ راه جلب مشارکت خصوصی شناسایی شد که در روش تحلیل عاملی ۱ راه شامل: بالا بردن میزان تضمین‌های دولت به بخش خصوصی در بخش‌های عمرانی - گردشگری (۰/۲۵۸) در ارزیابی و اولویت‌بندی شماره اول قرار دارند و همچنین در روش تحلیل دندوگرام ۴ راه شامل: اصلاح قوانین مؤثر بر پروژه‌های عمرانی - گردشگری با مشارکت بخش خصوصی

و ایجاد قوانین مستقل در هر یک از بخش‌های عمرانی، حفظ تعادل در مقررات سرمایه‌گذاری بخش خصوصی در پروژه‌های عمرانی - گردشگری، بالا بردن میزان تضمین‌های دولت به بخش خصوصی در بخش‌های عمرانی - گردشگری، توجیه مراجع دولتی مسئول پروژه‌های عمرانی - گردشگری با مشارکت بخش خصوصی در ارزیابی و اولویت‌بندی الگوی اول قرار دارند. نتایج بررسی این بخش از تحقیق با تحقیق بیدختی و همکاران (۱۳۹۵)، همسو و در یک جهت بوده است زیرا نتایج هر دو بر اهمیت مباحث قانونی و اداری در جذب مشارکت بخش خصوص در پروژه‌ها عمرانی و گردشگری مهر تأیید زده‌اند.

در قسمت راه‌های فرهنگی و اجتماعی جلب مشارکت بخش خصوصی در اجرای پروژه‌های عمرانی - گردشگری در شهر یزد، یافته‌های تحقیق حاکی از آن است که ۵، راه جلب مشارکت خصوصی شناسایی شد که در روش تحلیل عاملی ۲ مورد شامل؛ ایجاد زمینه‌های حضور الکترونیکی (مجازی) بخش خصوصی از سراسر کشور در مناقضات پروژه‌های عمرانی - گردشگری (۰/۹۳۴) و تدوین برنامه‌ریزی جامع در زمینه واگذاری پروژه‌های عمرانی - گردشگری به مشارکت بخش خصوصی (۰/۲۶۸) در ارزیابی و اولویت‌بندی شماره اول قرار دارند و همچنین در روش تحلیل دندوگرام ۴ مورد شامل؛ استفاده از منابع و سرمایه انسانی بومی و محلی در توسعه مشارکت بخش خصوصی در پروژه‌های عمرانی - گردشگری، افزایش اعتماد به بخش خصوصی در جهت واگذاری پروژه‌های عمرانی - گردشگری، تدوین برنامه‌ریزی جامع در زمینه واگذاری پروژه‌های عمرانی - گردشگری به مشارکت بخش خصوصی، تهیه و انتشار مواد آموزشی (نشریه، کتاب و...) در زمینه مشارکت بخش خصوصی، استفاده از دانش بومی و محلی در توسعه مشارکت بخش خصوصی، بالا بردن کیفیت خدمات ارتباطی و دسترسی منطقه (جاده‌ها، معابر و ...) در جهت حضور و شرکت بخش خصوصی در مناقضات در ارزیابی و اولویت‌بندی الگوی اول قرار دارند. یافته‌های این بخش از تحقیق حاضر با نتیجه تحقیق سیگو و همکاران (۲۰۱۹) همسو و یکسان می باشد زیرا هر دو به مباحث فرهنگی و اجتماعی در جهت جذب مشارکت بخش خصوص در پروژه‌ها عمرانی و گردشگری ورود پیدا کرده و نقش آنها را پر رنگ می بینند.

نتایج تحقیق نشان داد که در بخش محیطی و منطقه‌ای، ۷ راه شناسایی گردید که در روش تحلیل عاملی هیچ موردی از این گروه در ارزیابی و اولویت‌بندی شماره اول قرار ندارد ولی در روش تحلیل دندوگرام ۳ مورد شامل؛ ارائه برنامه دستگاه‌های خدمات رسان جهت کمک به بخش خصوصی در اجرای پروژه‌های عمرانی - گردشگری، بالا بردن زیرساخت‌های سخت‌افزاری و نرم‌افزاری جهت استفاده بخش خصوصی در راستای انجام پروژه‌ها، تدوین استراتژی منطقه‌ای مناسب برای هدایت بخش خصوصی با انجام پروژه‌های عمرانی - گردشگری در ارزیابی و اولویت‌بندی الگوی اول قرار دارند. نتایج بررسی این بخش از تحقیق با تحقیق تشلا (۲۰۱۸)، همسو و در یک جهت بوده است زیرا در هر دو تحقیق به تدوین یک چارچوب در خصوص راه‌های محیطی و منطقه‌ای در جلب مشارکت بخش خصوص در پروژه‌ها عمرانی و گردشگری پرداخته‌اند.

تقدیر و تشکر

مقاله حاضر مستخرج از طرح پژوهشی مستقل بوده و با حمایت مالی سازمانی انجام نشده است.

منابع

- Abhilash R. Sa & Ar. Nirmal Chandy. M. (2015). Ensuring public realm through private-private partnership, in the context of rapid urbanization (Case of CBD area Kochi). *International Conference on Emerging Trends in Engineering, Science and Technology*, P rocedia Technology 24 (2016) 1652 – 1659.
- Ahmadi Kohanali, R. (2016). *Guide Practical Method Research And Analysis Data S With SPSS*, First Edition, Publishers University Hormozgan. (In Persian).
- Afeez. O. S & Maizon. H.(2014). Building Infrastructure through Public Private Partnerships in Sub - Saharan Africa: Lessons from South Africa, CY-ICER 2014, P rocedia - *Social and Behavioral Sciences* 143(2014) 133 – 138.
- Agovino., M., Casaccia., M., Garofalo., Antonio., & Marchesano., K. (2017). Tourism and disability in Italy. Limits and opportunities. *Tourism Management Perspectives*, 23, 58-67.

- Alejandro, G., Domingo, J., Fosse R. & Santos., L (2018). The integration of sustainability in tourism policies of major European cities, This report has been co-funded by Barcelona City Council.
- Aqabyk, K., & aminiyaie. A.R (2018). Essentials Employment taking part General - Private the Project Of Development Urban (1-17), *Third Conference International Construction, Architecture And Designing Urban*, University Shahrekord, Shahrekord, Iran. (In Persian).
- Arabi, M., & Izadi. D. (2016). *Research Surveying*, First Edition, Publishers note book Researches Cultural. (In Persian).
- Alishiri, B., & Shams Iraqi, SH. (2015). Supply Resources Financial and capital Placing External: Basics, Requirements, *Journal Politics Of Financial and Special Letter Workbook Government*, year First, The number 2, summer 1392, pp. 84. 43. (In Persian).
- Amini Moghadam, N., & Ahmad Kaveh. S. (2018) *method Research And Report Writing the Engineering*, print Second, Publications University Industrial Amir Kabir (Poly Technique Tehran). (In Persian).
- Anna., W. F., & Joanna, Wg. (2019) Understanding of Public-Private Partnership Stakeholders as a Condition of Sustainable Developmen. *Sustainability*, 11, 1194; doi:10.3390/su11041194 www.mdpi.com/journal/sustainability, p, 1-6.
- Bidokhti, A., & Yadollahi, A. H. (2016). Survey How Absorb Fund And taking the part Private the Industry Tourism State Semnan (1-11), *Third Conference Among International Management And Economy*, Torbat Heydarieh University, Iran. (In Persian).
- Cigu, G., Vasile, B., & Daniel, B. (2019) Public-Private Partnership, a new path for tourism development. *International Journal of Strategic Property Management*, pp.264-266.
- Ekaterina, K. C., Ekaterina, E., Kireeva, A. D., Kornilova, & Julia, S. (2016). Research of instruments for financing innovation and investment construction projects, Russian - *Slovak Seminar Theoretical Foundation of Civil Engineering, P rocedia Engineering* 153 (2016) 112-117.
- Francisco., F. S., & Barbara, N. (2018). Smart tourism experiences: conceptualisation, key dimensions and research agenda, *Investigaciones Regionales Investigaciones Regionales – Journal of Regional Research*, 42(2018) – Pages 129 to 150.
- Fredy. K., Sri Wiwoho., M., & Stephen, O. (2015). Best Practices for Financial Models of PPP Projects, *The 5th International Conference of the Euro-Asian Civil Engineering Forum (EACEF-5), P rocedia Engineering*, 125(2015) 124-132.
- Gunawan, W. (2019) Implementation of public-private partnership in Indonesia. *International Journal of Economic Research*, pp. 1-12.
- Guidat, T., Seidel, J., Kohl, H., & Seliger, G. (2017). A comparison of best practices of public and private support incentives for The remanufacturing industry. *The 24th CIRP Conference on Life Cycle Engineering, P roced CIRP* 61 (2017) 177-182.
- Hadavi. S. & Nategh Golestan. A. (2018). Survey supply Financial Plan Of Development Urban On Basis Approach taking part General And Private (1-15), *Third Conference National Approaches novel the Science human, Challenges And The way Solved*, University Message Light, Tehran, Iran. (In Persian).
- Haj forosh, Sh., & Taghi Zadeh, Z. (2018). investigate the causes and context of the existing order to increase the participation of people in the process of restoring the texture of life in the towns history - tourism (study case: the city of Yazd), *the first conference of the International Tourism desert lute; opportunities in the local and the international*, Birjan (In Persian).
- Hasanzade, N., & Barnie, H., & Hasanzade, I. (2018). solutions Absorb taking the part Private the Development Urban And Development Stable Urban, *Conference Construction, Architecture And Urban countries the world Islam* (25-41), University Scientific Practical Municipality Tabriz, Iran.(In Persian).
- Henderson., I L. Avis., M., Tsui., W., & Hong, K. (2018) Testing discontinuous innovations in the tourism industry: The case of scenic airship services. *Tourism Management*, 66, pp.167-179.

- Irina, P., & Elena, V. (2016). Benefits of public-private partnership for the creation of the Infrastructure of Urban Areas in Russia, *15th International Scientific Conference Underground Urbanization as a Prerequisite for Sustainable Development, P rocedia Engineering* 165(2016) 1380 - 1387.
- Isfahanian, A. (2017). *Design the experiment Of Practical With SPSS*, First Edition, Publishers Debugaran, Tehran. (In Persian).
- Kamai Zadeh, Y. (2013). *Assessment Fitness Place Spatial Plan Housing stamp the City Yazd, the end Letter Masters Senior University Yazd*. (In Persian).
- Kohsangini, A., & Salami, B. (2017). Effects Fund Placing And supply Financial On Project Of Development From The way taking part the part General Private (78-93). *Conference Among International Construction, Architecture And Urban Iran Contemporary Tehran*, University Oswah, University Martyr Beheshti, Tehran. Iran. (In Persian).
- Mahmoudi. A.R., Mirzai, A. A., & Shirvani, N. (2018). Strategies for attracting private sector participation in urban development of Mashhad city, *Civil Engineering Conference, Architecture and Urbanism of Islamic Countries*, Tabriz, University Tabriz-University Martyr Civic Azerbaijan - University Scientific Practical Municipality Tabriz, Iran. (In Persian).
- Majidi, H., Ravanshadniya, M., & Motazer, M. (2018). Assessment Technical And Executive Success Project Of taking part General Private the Iran And Present solutions Correction the rules And regulation Respective, *Third Conference Among International Researches novel the Construction, Architecture Management Urban And Environment Life* (1-16). University Comprehensive Scientific Practical Organization Cooperation Municipality, Karaj, Iran.(In Persian).
- Marais, M., Plessis, E., & Saayman, M. (2017). A review on critical success factors in tourism. *Journal of Hospitality and Tourism Management*, 13, pp.1-12.
- Mirzadeh, M.R. (2018). *Parsing And Analysis Statistical With Soft Software SPSS*. First Edition, Publishers Taymaz. (In Persian).
- Mohammad. A.R & Tabibi. S.J (2016). *Compilation the end Letter, Treatise Plan Research And Article Scientific*, print Seventh, publishing Ferdowsi.(In Persian).
- Norozi, M., Asheri, M. R., & Blaadian, S M. (2015). Factors Vital Success in implementation Projects Partnership General - private in the field Energy Republic Islamic Of Iran (Case Study: Industry Electricity). *Journal Scientific - Research Improvement Management Year Ninth*, The number 3, 108-83. (In Persian).
- Patricia, M., Leire, L. Jose., & Mari, S. (2017). A framework for public-private-people partnerships in the city's resilience-building process. *Content lists available at Science Direct*. PP112-126"
- PoteRigi, M., Amiri, M., & Mohammad, A. (2018). approach to the development of tourism sustainable with the participation of communities locally, the fourth conference of the International Research Trail in civil engineering, architecture, management, urban and environment -friendly, Karaj (In Persian).
- Rahnam, M R., & Hejazi Joushaghani, M. (2017). use From Knowledge Management Risk Project For Compilation Strategies Improvement Participation the Projects Public - Private Urban (Sample Case: Projects Participatory Municipality Mashhad). *Journal Research And Planning Urban, Year Eighth, The number Twenty And Ninth*, pp 48-59.
- Sajjadi Al Hashem, M., & Agheli, A. R. (2017). Survey And Present Solutions To Purpose Absorb the part Private To taking part the Fund Placing And implementation of Project Of Urban, *the first Conference National Research of Practical In science And Engineering*, Mashhad, Institute Education Excellent Iqbal Lahori the City Mashhad, Iran.(In Persian).
- Sanches P., A. Onguglo., B. Pacine., H. Coelho, ST. Gómez, Maria., F. Galindo., T. & Muwanga K, M. (2017). Fostering local sustainable development in Tanzania by enhancing linkages between tourism and small scale agriculture. *Journal of Cleaner Production*, 162(20), pp.1567 - 1581.

- Saunders, M., Lewis, P., & Thornhill, A. (2009). *Research methods for business students*, Fifth edition. Harlow.
- Scott, A., & C, D Hopkins. (2019). Autonomous vehicles and the future of urban tourism, *Annals of Tourism Research*, 74(2019) 33-42.
- Shahnavashi, A. (2017). *Book of 120 points To Analysis Statistical With SPSS*. print First, Publishers Book Green (In Persian).
- Shaker, K. (2018). Identification Factors Effective On Absorb Fund Placing the part Private the Arena Do Project Of Municipality City Orumieh (1-15), *Sixth Conference National new Found S the Management And Engineering Industry With Emphasis On Entrepreneurship the Industry*, University Message the light, Tehran, Iran.(In Persian).
- Sheikh, Md., Abdul Hakeem, Md., & Yusuf Hossein, Khan. (2018). URBAN TOURISM: THE PERSPECTIVE ON TOURISM IMPACTS IN CAMBRIDGE, UNITED KINGDOM. *Marketing and Management of Innovations*, 2018, 3, pp 268-275.
- Tshehla, M. F. (2018). Constraints for the Successful Implementation of Public Private Partnership (PPP) for Tourism Infrastructure Projects. *African Journal of Hospitality, Tourism and Leisure*, 7(4), 13-146.
- Xiaoping, Zh., Y., Yao., & Jun., L. (2019), Sociocultural Impacts of Tourism on Residents of World Cultural Heritage Sites in China, *Sustainability*, 11, 840; doi:10.3390/ su11030840 www.mdpi.com/journal/sustainability, p, 1-18.
- Zeinali Khamenei, F., & Amin Khaki, A.R. (2018). Survey Manner Of supply Financial Plan Of Development Urban With Emphasis On Interest Making From taking part General And Private the Project Of social Municipality Tehran (51-67). *the fourth Conference Among International Management, Entrepreneurship And Development Economical*, Vineyard Institute Education Excellent Takestan, Iran.(In Persian).
- Yongfei, W., & Liang, Z. (2019). Status of public-private partnership recognition and willingness to pay for private health care in China. wileyonlinelibrary.com/journal/hpm Int J Health Plann Mgmt. 2019;34:e1188-e1199.
- Yousefi Rubyat, E., & GhanaShakib, F. (2018). advantages, disadvantages and elements of the success of the approach of participation in program planning and management of ecotourism, *the first conference of the International Tourism desert lute; opportunities in the local and the international*, Birjand (In Persian).

How to cite this article:

Motavaseli, B., (2022). Identify and Priorities of the Way of Draw Participation the Part Private in the Implementation of the Project Development with a Focus on Tourism (Case Study: Yazd Universal City). *Journal of Studies of Human Settlements Planning*, 17(3), 811-828.

ارجا به این مقاله:

متوسلی، بهنام. (۱۴۰۱). شناسایی و اولویت‌بندی راه‌های جلب مشارکت بخش خصوصی در اجرای پروژه‌های عمرانی با محوریت گردشگری (مطالعه موردی: شهر یزد). فصلنامه مطالعات برنامه‌ریزی سکونتگاه‌های انسانی، ۱۷(۳)، ۸۱۱-۸۲۸.